

Infrastructuur

Fietsstraat in Bonheiden - 2020 © gemeente Bonheiden

Proefopstelling

FIETSSTRAAT OF FIETSZONE

In een fietsstraat of fietszone geven fietsers het tempo aan en is gemotoriseerd verkeer te gast. Ze kunnen vlot naast elkaar doorfietsen en gemotoriseerd verkeer haalt hen niet in. De snelheid is er beperkt tot 30 km/u. Dit kun je reglementair invoeren als fietsstraat, in één straat of in een aaneenschakeling van straten die een route vormen. In een gebied kun je kiezen voor een fietszone, op dezelfde manier als bijvoorbeeld een zone 30. In een fietszone is de wetgeving op fietsstraten in elke straat van toepassing.

Deze fiche geeft specifieke aandachtspunten bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van een fietsstraat of fietszone als proefopstelling. Daarnaast is er een fiche Proefopstellingen Algemene aanbevelingen. Beide fiches zijn opgebouwd volgens dezelfde indeling waardoor je makkelijk meer informatie kunt vinden.

Wat zegt de wet?

- Een fietsstraat of fietszone heeft een leesbare en fietsvriendelijke weginrichting.
- Bestuurders van motorvoertuigen (vrachtwagens, auto's, bromfietsen A en B) moeten achter fietsers blijven, fietsers mogen motorvoertuigen inhalen.
- Elektrische fietsen, speedpedelecs en e-steps die op de weg rijden, worden beschouwd als fiets.
- Voor iedereen is de maximumsnelheid 30 km/u.

Voorbereiding

Motiveer je keuze voor een fietsstraat of fietszone binnen het mobiliteitsbeleid:

- Logische routes in het fietsnetwerk versterken.
- Routes met veel fietsers ondersteunen.
- Uitvoering geven aan een verblijfsgebied met lokaal en gemengd verkeer en dus lage verkeersdruk.
- Belangrijke fietsbestemmingen bereikbaar maken.

Bepaal wat je wil leren uit de proefopstelling:

- Welke knelpunten ervaren fietsers en niet-fietsers?
- Wijzigen de verkeerscirculatie en bereikbaarheid?
- Wat is de beste omvang van de fietszone of de lengte van de fietsstraat?
- Werken fietsstraatprofiel, logo's en ondersteunende maatregelen goed?
- Is er draagvlak bij omwonenden en gebruikers?

Op een belangrijke fietsas heeft Brecht gekozen voor een proef met rode rijloper met logo's. De toekomstige situatie wordt hierdoor zo goed mogelijk benaderd. © Brecht

Uitvoering

Zorg voor de nodige aanpassingen of verschuivingen van **verkeersstromen**, bijvoorbeeld:

- aangepaste verkeerscirculatie
- bereikbaarheid van handel of andere bestemmingen, parkeerroutes en parkeeraanbod
- routes zwaar verkeer, landbouwverkeer en bussen

Minimaliseer het aantal **hinderlijke ontmoetingen**:

- Reduceer indien nodig doorgaand verkeer, sluipeerkeer, zwaar verkeer, ...
- Beperk verstoringen zoals parkeren, halen en brengen en laden en lossen, ...
- Vermijd voetgangersgebieden en -zones met veel oversteekbewegingen door voetgangers.

Baseer de **inrichting** op vademecums, aanbevelingen, dienstorders en de wegcode. Aandachtspunten:

- Maak de maatregel tijdig zichtbaar en begrijpelijk.
- Creëer een leesbaar profiel met belijning, fietsstraatlogo's en kleurvlakken als ondersteuning.
- Gebruik een smal profiel of middenmarkering zodat het inhaalverbod logisch aanvoelt.
- Gebruik comfortabele en goed overfietsbare materialen, ook bij eventuele middenstroken.
- Waarborg het comfort van fietsers in tegenrichting bij beperkt eenrichtingsverkeer.

F111

F113

F111 als zonebord

Zorg voor **verkeerssignalisatie** en informatie:

- Plaats de wettelijk vereiste borden voor een fietsstraat (F111/F113) of fietszone (F111).
- Maximaal 2 zones mogen worden gecombineerd, zone 30 en voetgangerzone niet inbegrepen.
- Zorg voor een tijdelijke politieverordening of een aanvullend verkeersreglement.
- Verspreid via diverse kanalen informatie over de regels in de fietsstraat of fietszone.

Evaluatie

Denk er aan dat sommige knelpunten in de toekomst kunnen verminderen als de verkeersdruk afneemt.

Wordt de fietsstraat of fietszone goed begrepen:

- Herkent iedereen goed het begin en het einde?
- Herkent iedereen de fietsstraat of fietszone aan verkeersborden, markeringen en andere inrichting?
- Begrijpt iedereen de regels?
- Begrijpen fietsers de voordelen?
- Is het gewenst gedrag af te lezen uit de inrichting?

Proefopstelling Rijkvorschel: na positieve evaluatie zijn diverse straten rondom de scholen in het centrum ingericht als fietsstraat. © Rijkvorschel

Leidt de fietsstraat of fietszone tot het gewenste gedrag:

- Respecteert iedereen het inhaalverbod?
- Past iedereen zijn rijnsnelheid aan?
- Doen er zich terugkerende conflicten voor?
- Is er hinder door parkeren of oversteken?
- Zijn er knelpunten voor verkeerscirculatie en routes, leveringen, bussen, landbouwers, aangelanden, ...
- Zijn er leefbaarheidsproblemen bij omwonenden?

Neem een onderbouwde en transparante **beslissing**: behouden, aanpassen, niet behouden.

Meer info

Team Verkeersveiligheid

Provincie Antwerpen

03 240 66 13

verkeersveiligegemeente@provincieantwerpen.be

Een gemeentelijk verkeersveiligheidsbeleid steunt op vijf pijlers:

- beleid en organisatie
- educatie en communicatie
- infrastructuur
- handhaving
- monitoring en evaluatie

Deze infofiche gaat over de pijler **infrastructuur** en is een onderdeel van de infofiches verkeersveiligheid voor gemeenten. Kijk voor alle infofiches op www.provincieantwerpen.be, Q infofiches verkeersveiligheid.